

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ
ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ
ΑΡΓΟΛΙΔΑ

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ

Το Φρούριο του Παλαμηδίου βρίσκεται στην κορυφή του ομώνυμου λόφου σε ύψος 220 μ., στα ανατολικά της πόλης του Ναυπλίου. Χτίστηκε στο διάστημα 1711- 1715 και έπεσε στα χέρια των Οθωμανών προτού να ολοκληρωθούν τα έργα. Κτήτορας ήταν ο Ενετός Προβλεπτής του Ναυπλίου (Pronveditore) Agostino Sagredo και μηχανικοί οι Giancix και La Salle. Πρόκειται για ένα σπουδαίο έργο της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής, το οποίο ενσωματώνει όλες τις αρετές και την εμπειρία που είχε κατακτηθεί στην οχυρωματική έως το 18ο αι. Αποτελείται από ένα συγκρότημα προμαχώνων, οι οποίοι διαθέτουν υδατοδεξαμενές, αποθήκες πυρομαχικών και τροφίμων και συχνά τάφρους, καταλύστερες, φονιάδες, εξωτερικούς ενισχυτικούς περιβόλους, στρατώνες κλπ.

Όλοι οι προμαχώνες συνδέονται μεταξύ τους με τείχος, έτσι ώστε να προστατεύονται οι υπερασπιστές του φρουρίου κατά τη μετακίνησή τους από τον

ένα προμαχώνα στον άλλο από τα εξωτερικά εχθρική πυρά. Σύμφωνα με επιγραφή πρώτος χτίστηκε ο Προμαχώνας του Αγίου Ανδρέα και ακολούθησαν οι υπόλοιποι σχεδόν ακτινωτά (ανάλογα με τη διαμόρφωση του εδάφους) του αρχικού.

Στο φρούριο αυτό ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τις στιβαρές και καλοδιατηρημένες οχυρώσεις, την πανοραμική θέα στην πόλη του Ναυπλίου και τις άλλες οχυρώσεις της πόλης, όπως είναι το Μπούρτζι και η Ακροναυπλία, την άγρια ομορφιά του τοπίου, εκεί που ο απότομος βράχος καταλήγει στη θάλασσα της Αρβανιτιάς, και να κάνει ένα νοερό ταξίδι στη νεότερη ιστορία της Ελλάδας, καθώς ο χώρος συνδέεται με πολλές προσωπικότητες της.

Σήμερα το Παλαμήδι λειτουργεί ως οργανωμένος αρχαιολογικός χώρος με υψηλή επισκεψιμότητα. Το καλοκαίρι ο δήμος Ναυπλίου οργανώνει στο Φρούριο βραδιές με κλασική μουσική, μια πραγματικά μοναδική εμπειρία για όποιον τη γευτεί.

ΟΙ ΠΡΟΜΑΧΩΝΕΣ

1. Προμαχώνας Επαμεινώνδα: Στο Παλαμίδι εισέρχεται σήμερα κανείς από την κεντρική πύλη στον Προμαχώνα του Επαμεινώνδα, αμέσως μετά το χώρο στάθμευσης των οχημάτων. Οι Οθωμανοί, που ονόμαζαν τον προμαχώνα αυτό Seytan Tabya, δηλαδή Προμαχώνα του Διαβόλου, φαίνεται ότι φοβούνταν το σημείο αυτό ως το πιο ευπρόσβλητο.

2. Προμαχώνας Μιλτιάδη: Προχωρώντας κανείς στο λιθόστρωτο δρόμο προς το εσωτερικό του φρουρίου, συναντά στα δεξιά του τον Προμαχώνα του Μιλτιάδη (Bastione ή Baloardo Staccato - Bazirgan Tabya). Από τη νότια και την ανατολική πλευρά διέθετε βαθιά τάφρο. Πρόσβαση υπάρχει μόνο από τη δυτική πλευρά. Ο προμαχώνας αυτός χρησιμοποιήθηκε ως φυλακή βαρυποινιτών.

3. Προμαχώνας Λεωνίδα: Στα βόρεια του Προμαχώνα του Μιλτιάδη βρίσκεται ο Προμαχώνας του Λεωνίδα (Piatta Forma - Kur Tabya). Εκεί οδηγεί λιθόστρωτος δρόμος, μετά τον Προμαχώνα του Μιλτιάδη, προς τα αριστερά. Αποστολή του ήταν η προστασία της πόλης από την πλευρά της πεδιάδας.

4. Προμαχώνας Αγίου Ανδρέα (San Girardo - Disdar Tabya): Από μια επιβλητική πύλη που ανοίγεται στα βόρεια φτάνει κανείς στον προμαχώνα. Στην πύλη οδηγεί λιθινή κλίμακα. Πάνω από την πύλη είναι εντοιχισμένο ανάγλυφο με το λέοντα της Βενετίας το σύμβολο του Ευαγγελιστή Μάρκου, προστάτη αγίου της Βενετίας με επιγραφή που εξυμνεί τον κτήτορα Σαγρέδο.

Στο βάθος της κεντρικής αυλής βρίσκεται το εκκλησάκι του Αγίου Ανδρέα. Πρόκειται για ένα μικρό ναό, ο οποίος κατά το ανατολικό του ήμισυ βρίσκεται κάτω από το βράχο. Ο ναός στην αρχική κατασκευή ήταν αφιερωμένος στον Άγιο Γεράρδο, προστάτη άγιο της οικογένειας των Σαγρέδων. Στην επανάσταση το φρούριο κατελήφθη ανήμερα του Αγίου Ανδρέα και οι Έλληνες αφιέρωσαν το ναό στη μνήμη του. Στο βάθος της πρώτης καμάρας, πλησίον του ναού, ανοίγεται μια μικρή είσοδος που, μέσω μιας μικρής διόδου, οδηγούσε σε ένα τετράπλευρο δωμάτιο, τη λεγόμενη «Φυλακή του Κολοκοτρώνη». Ο χώρος αυτός, που προφανώς αποτελούσε εφεδρική πυριτιδαποθήκη, επικράτησε να αποκαλείται έτσι στις αρχές του 20ού αι., μετά την κατάργηση των φυλακών του Παλαμηδίου.

5. Προμαχώνας Ρομπέρ (Mascio - Deniz Kari): Μπορεί να τον δει κανείς ανεβαίνοντας από τη σκάλα και μοιάζει με πύργο. Πήρε το όνομά του από το Γάλλο φιλέλληνα Ρομπέρ, ο οποίος έπεσε γενναία μαχόμενος στην Ακρόπολη των Αθηνών.

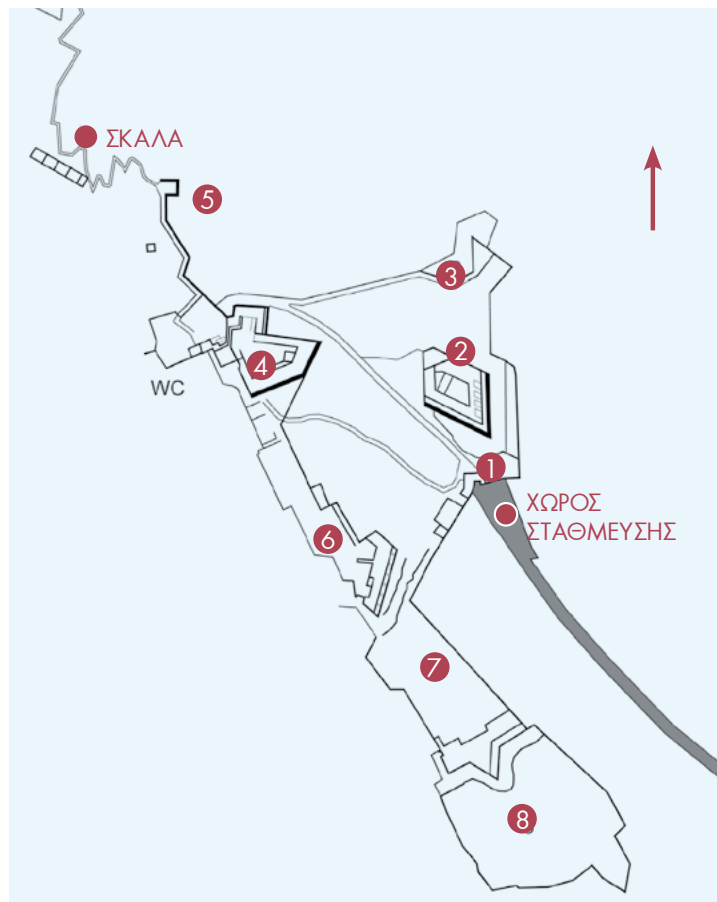
6. Προμαχώνας Φωκίωνα (Mezzo Bastione - Tavil Tabya): Βρίσκεται στα νότια του Προμαχώνα του Αγίου Ανδρέα. Στο νοτιοανατολικό σημείο υπάρχει πύλη που οδηγεί σε στενή απότομη σκάλα πάνω από τη βραχώδη ακτή της Αρβανιτιάς. Από την πύλη αυτή ο επισκέπτης μπορεί να προχωρήσει νοτιοανατολικά, προς τον Προμαχώνα του Θεμιστοκλή.

7. Προμαχώνας Θεμιστοκλή (Posto di San Agostino - Kara Tabya): Ο προμαχώνας αυτός είναι μεγάλος σε έκταση. Από την πλευρά του Προμαχώνα του Φωκίωνα χωρίζεται με μεγάλη τάφρο, ενώ από την πλευρά του Προμαχώνα του Αχιλλέα χωρίζεται με μικρότερη και ενισχύεται με τείχος.

8. Προμαχώνας Αχιλλέα (Doppia Tegnalia - Yuruis Tabya): Όπως φανερώνει και το όνομά του, ήταν ο πιο ευπρόσβλητος προμαχώνας από όλους, τόσο επειδή βρισκόταν στο πιο βατό σημείο του λόφου του Παλαμηδίου όσο και γιατί το τείχος του, σε ορισμένα σημεία, δεν υπερέβαινε τα 3 μ. Οι Οθωμανοί τον ονόμαζαν Yuruis Tabya, επειδή από το σημείο αυτό μπήκαν στο Φρούριο του Παλαμηδίου. Από το ίδιο επίσης σημείο κατελήφθη το Παλαμίδι και από τους Έλληνες τη νύχτα της 29ης Νοεμβρίου του 1822.

Η ΣΚΑΛΑ

Η σκάλα που συνέδεε το Φρούριο του Παλαμηδίου με την πόλη του Ναυπλίου και τις οχυρώσεις της ήταν ένα από τα πρώτα έργα που εκτελέστηκαν στο λόφο του Παλαμηδίου (1690). Αρχικά ήταν θολοσκέπαστη και κατά διαστήματα είχε ανοίγματα στην οροφή για καλύτερο αερισμό. Σήμερα σώζεται μεγάλο τμήμα της, όμως δεν είναι προσβάσιμη. Η πρόσβαση γίνεται από την ανακατασκευασμένη κλίμακα της εποχής του Όθωνα, για την οποία ο θρύλος λέει ότι είχε 999 σκαλοπάτια.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ

ΑΡΓΟΛΙΔΑ

i Τ: 27520 28036

ΚΕΙΜΕΝΑ: Γ. ΤΣΕΚΕΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΥΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
www.tap.gr